

Bemærkninger til de enkelte lovbestemmelser.

Til § 1

I § 1 opregnes elementerne i det foreslåede tilskuds- og udligningssystem.

Det skal bemærkes, at den redaktionelle samling af de tre eksisterende tilskuds- og udligningslove i én lov gør det vanskeligere end sædvanligt, når et lovforslag ændrer en bestående lovgivning, at henvise fra de foreslåede bestemmelser til de gældende. Dette skyldes især, at elementer fra flere bestemmelser i de tre gældende love kan indgå i én og samme bestemmelse i lovforslaget. Forslaget indeholder følgelig færre bestemmelser end de tre love tilsammen. De tre love er optrykt som bilag 3 til lovforslaget.

For at sikre størst mulig sammenlignelighed med den gældende lovgivning gives derfor først i tilknytning til § 1 en kort beskrivelse af de vigtigste ændringer i medfør af forslaget. I kommentarerne til de enkelte lovbestemmelser henvises derefter til de bestemmelser i de gældende love, de afløser.

Den vigtigste nydannelse er de foreslåede mellemkommunale udgiftsbehovsudligningsordninger. I det gældende system sker udligning af forskelle i kommunernes og amtskommunernes udgiftsbehov gennem tilskuddene efter udgiftsbehovskriterier til kommuner og amtskommuner. I det foreslåede system varetages udgiftsbehovsudligningen derimod ved mellemkommunal finansiering, hvilket betyder, at statstilskuddene bliver uden betydning for udgiftsbehovsudligningen.

Skattegrundlagsudligningen foreslås ligeledes rent mellemkommunalt finansieret og med ensartede udligningsniveauer for alle kommuner henholdsvis amtskommuner. Den andel af forskelle i beskatningsgrundlag, der udlignes, bliver med andre ord den samme i alle kommuner henholdsvis amtskommuner, uanset om de ligger over eller under det gennemsnit i forhold til hvilket, der udlignes.

Da ordningerne foreslås rent kommunalt/amtskommunalt finansieret, bortfalder de bidrag, staten i dag yder til udligning af forskelle i kommunernes og amtskommunernes beskatningsgrundlag, dvs. statens bidrag til den kommunale beskatningsgrundlagsudligning i hele landet efter lov om kommunal udligning og statens skattegrundlagstilskud til amtskommunerne efter lov om generelle tilskud.

Disse bidrag indgår sammen med de hidtidige tilskud efter udgiftsbehovskriterier i de puljer, der danner statstilskuddene i det nye system. Statstilskuddene bliver derfor isoleret set større end de gældende tilskud efter udgiftsbehovskriterier.

Da forslaget indebærer, at størrelsen af statstilskuddet ikke påvirker niveauet for udligning af forskelle i henholdsvis beskatningsgrundlag og udgiftsbehov, vil disse to udligningsniveauer kunne fastsættes direkte i loven som faste størrelser. En nedsættelse af statstilskuddet vil da forøge beskatningsniveauet i alle kommuner med samme antal procentpoints og en forhøjelse virke modsat. Desuden er den kommunale hovedstadsudligning udformet således, at udligningsniveauet i henholdsvis lands- og hovedstadsudligningen bedre kan sammenlægges til et samlet niveau for udligning blandt kommunerne i hovedstadsområdet.

Til §§ 2-4

Udligning af beskatningsgrundlag

De gældende regler om mellemkommunal beskatningsgrundlagsudligning i hele landet findes i lov om kommunal udligning, §§ 1-5.

Indledningsvis skal der gives en kort beskrivelse af de foreslåede principper for den kommunale landsudligning af beskatningsgrundlag:

Som nævnt foran foreslås beskatningsgrundlagsudligningen gjort uafhængig af statens bidrag. Dette betyder, at udligningen sker, før der ydes statstilskud efter § 10. Dette opnås på følgende måde:

Tilskud eller tilsvær pr. indbygger beregnes ud fra forskellen mellem kommunens beskatningsgrundlag pr. indbygger og det gennemsnitlige beskatningsgrundlag ligeledes pr. indbygger. Denne forskel ganges med det valgte udligningsniveau, dvs. et udtryk for, hvor stor en del af forskellen, der ønskes udlignet. Det således fremkomne udtryk ganges herefter med et gennemsnitligt beskatningsniveau for landets kommuner, der er beregnet, som det ville have været, hvis kommunerne skulde finansiere alle udgifter ved skatteudskrivning. Det gennemsnitlige beskatningsniveau er med andre ord beregnet, uden at indregne statstilskuddet, og er følgelig højere end i det gældende system, hvor statstilskuddet er indregnet. Herved opnås, at de mellemkommunale tilskud og tilsvær bliver uaf-